C/2025/6325

2025.12.3.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai védelem jövője – Készenlét 2030

(C/2025/6325)

Előadó: Ricardo RIO (PT/EPP), Braga polgármestere, Portugália

Referenciaszövegek:
Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030
JOIN(2025) 120 final
Javaslat tanácsi rendeletre az európai védelmi ipar megerősítését szolgáló európai biztonsági cselekvési eszköz (SAFE) létrehozásáról
COM(2025) 122 final
Communication on accommodating increased expenditure within the Stability and Growth Pact [A Bizottság közleménye – A\ megnövekedett kiadások kezelése a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében (nem hivatalos fordítás)],
C(2025) 2000 final
Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) 2021/694, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697, az (EU) 2021/1153, az (EU) 2023/1525 és az (EU) 2024/795 rendeletnek az uniós költségvetés védelmi vonatkozású beruházásainak a ReArm Europe terv végrehajtása céljából való ösztönzése tekintetében történő módosításáról
COM(2025) 188 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

COM(2025) 122 final
Javaslat tanácsi rendeletre az európai védelmi ipar megerősítését szolgáló európai biztonsági cselekvési eszköz (SAFE) létrehozásáról

1. módosítás

19 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az EDTIB-ből származó védelmi termékek időben történő rendelkezésre állásának és szállításának biztosítása, valamint az EDTIB strukturális változásokhoz való alkalmazkodásának felgyorsítása és ezáltal a nyújtott pénzügyi támogatás hatékonyságának megerősítése érdekében fontos az Unióban keletkezett értékre vonatkozó minimumfeltételek meghatározása. Ennélfogva a közös beszerzési szerződéseknek tartalmazniuk kell egy olyan követelményt, amely szerint az Unióból, ***az EGT-tag EFTA-államokból*** vagy Ukrajnából származó összetevők költségei nem lehetnek alacsonyabbak a végtermék becsült költségének ***65*** %-ánál.	Az EDTIB-ből származó védelmi termékek időben történő rendelkezésre állásának és szállításának biztosítása, valamint az EDTIB strukturális változásokhoz való alkalmazkodásának felgyorsítása és ezáltal a nyújtott pénzügyi támogatás hatékonyságának megerősítése érdekében fontos az Unióban keletkezett értékre vonatkozó minimumfeltételek meghatározása. Ennélfogva a közös beszerzési szerződéseknek tartalmazniuk kell egy olyan követelményt, amely szerint az Unióból vagy Ukrajnából származó összetevők költségei nem lehetnek alacsonyabbak a végtermék becsült költségének ***70*** %-ánál.

Indokolás

E rendelet célja az európai védelmi ipar megerősítése, egyúttal pedig Ukrajna támogatása. Ebben az összefüggésben a közös beszerzési szerződés európai értékének kiszámításakor csak az uniós tagállamokat és Ukrajnát kell figyelembe venni.

2. módosítás

22 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Azoknak a tagállamoknak, amelyek a SAFE eszköz keretében pénzügyi támogatásban kívánnak részesülni, kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz, amelyhez mellékelniük kell egy európai védelmi ipari beruházási tervet. A tervek elkészítésének megkönnyítése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak információcserét kell folytatniuk a hitelösszegek ideiglenes allokációjának meghatározása céljából. A Bizottságnak a tagállamok által benyújtott valamennyi kérelmet értékelnie kell. A nemzeti tervek értékelésekor adott esetben igénybe kell vennie az EDA-nak vagy az Európai Unió Katonai Törzsének a szakértelmét. A Bizottságnak a hitelösszegeket az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvét követve kell elosztania az érintett tagállamok között, különösen akkor, ha az igényelt hitelösszegek együttvéve meghaladják a SAFE eszköz keretében rendelkezésre álló pénzügyi támogatás teljes maximális összegét. ***A hiteleket azon tagállamok között kell elosztani, amelyek azokat az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvével összhangban pályázzák meg.*** Az európai védelmi ipari beruházási terveknek olyan intézkedéseket kell ismertetniük, amelyek az európai védelmi ipari ágazat rezilienciájának megerősítésére irányulnak, különösen a kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok és az új védelmi szereplők védelmi piachoz való hozzáférésének elősegítése révén.	Azoknak a tagállamoknak, amelyek a SAFE eszköz keretében pénzügyi támogatásban kívánnak részesülni, kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz, amelyhez mellékelniük kell egy európai védelmi ipari beruházási tervet. A tervek elkészítésének megkönnyítése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak információcserét kell folytatniuk a hitelösszegek ideiglenes allokációjának meghatározása céljából. A Bizottságnak a tagállamok által benyújtott valamennyi kérelmet értékelnie kell. A nemzeti tervek értékelésekor adott esetben igénybe kell vennie az EDA-nak vagy az Európai Unió Katonai Törzsének a szakértelmét. A Bizottságnak a hitelösszegeket az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvét követve kell elosztania az érintett tagállamok között, különösen akkor, ha az igényelt hitelösszegek együttvéve meghaladják a SAFE eszköz keretében rendelkezésre álló pénzügyi támogatás teljes maximális összegét. Az európai védelmi ipari beruházási terveknek olyan intézkedéseket kell ismertetniük, amelyek az európai védelmi ipari ágazat rezilienciájának megerősítésére irányulnak, különösen a kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok és az új védelmi szereplők védelmi piachoz való hozzáférésének elősegítése révén. ***Annak érdekében, hogy biztosítsuk a kkv-k bevonását és azt, hogy az EDTIB ipari ökoszisztémájának szánt források a gazdaság egész szövetéhez eljussanak, a SAFE eszköznek előnyben kell részesítenie azokat a projekteket, amelyekben legalább két tagállami kkv vesz részt.***

Indokolás

Redundáns szöveg elhagyása.

3. módosítás

25 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A közös ***beszerzésbe legalább két olyan*** részt vevő ***országot be kell vonni, amely valamely tagállam, egy EGT-tag EFTA-állam vagy maga Ukrajna, és ezek közül legalább egynek a SAFE eszköz keretében hiteltámogatásban részesülő tagállamnak kell lennie***. Ezen túlmenően a csatlakozó, más tagjelölt vagy potenciális tagjelölt, valamint azon egyéb harmadik országok számára, amelyekkel az Unió biztonsági és védelmi partnerséget (nem kötelező erejű jogi eszköz) kötött, lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek egy olyan tagállammal folytatott közös beszerzésben, amely a SAFE eszköz keretében pénzügyi támogatásban részesül. ***Azt, hogy az EGT-tag EFTA-államok és Ukrajna is azon országok között szerepelnek, amelyek beleszámítanak a közös beszerzéshez minimálisan szükséges számba, az ezen országok és az Unió közötti szoros partnerség indokolja az ipari védelmi***	A közös ***beszerzésben érintett*** részt vevő ***országok közül legalább kettőnek tagállamnak kell lennie***. Ezen túlmenően ***az EGT-tag EFTA-államok, Ukrajna,*** a csatlakozó, más tagjelölt vagy potenciális tagjelölt, valamint azon egyéb harmadik országok számára, amelyekkel az Unió biztonsági és védelmi partnerséget (nem kötelező erejű jogi eszköz) kötött, lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek egy olyan tagállammal folytatott közös beszerzésben, amely a SAFE eszköz keretében pénzügyi támogatásban részesül. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák Ukrajnát a SAFE eszköz pénzügyi támogatásával beszerzett felszerelésekkel.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
termékek gyártása terén, illetve az, hogy Ukrajna közvetlenül szembesül Oroszország folyamatban lévő agressziós háborújával. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák Ukrajnát a SAFE eszköz pénzügyi támogatásával beszerzett felszerelésekkel. ***Azzal, hogy e harmadik országok is részt vehetnek az EDTIB-nek, illetve Ukrajna vagy az EGT-tag EFTA-államok védelmi és technológiai ipari bázisának odaítélt közös beszerzésekben, a keresletösszevonás elérheti azt a szintet, amely az ipari kapacitás növeléséhez szükséges, és amely előmozdítja az Unió legközelebbi partnerei által e területen alkalmazott rendszerek és termékek interoperabilitását, miközben lehetővé teszi az e beszerzésekben részt vevő tagállamok számára, hogy jobb árakat érjenek el.***	

Indokolás

Ezen uniós eszköz célja, hogy az uniós védelmi ellátási lánc megerősítése révén 2030-ra biztosítsa az uniós védelmi készültséget. Célja, hogy ösztönözze a közös uniós védelmi beszerzést. Ennek hatékonysága egy helyett legalább két uniós tagállam részvételét feltételezi. Az uniós dimenziónak egyértelműnek kell lennie.

4. módosítás

27 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E célból meg kell könnyíteni az olyan közös beszerzéseken alapuló szerződések odaítélését, amelyekben legalább ***egy***, a SAFE eszköz keretében nyújtott pénzügyi támogatásban részesített tagállam részt vesz. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a SAFE eszköz keretében nyújtott támogatás felhasználásával közös beszerzéseket végrehajtó tagállamok válság miatt kerültek sürgős helyzetbe, ami indokolja a 2009/81/EK irányelvben előírt, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását. Ezen túlmenően a SAFE eszköz által támogatott közös beszerzésekben részt vevő tagállamok biztonsági érdekeinek védelme érdekében biztosítani kell annak lehetőségét is, hogy egy meglévő keretmegállapodást vagy -szerződést megnyissanak azon tagállamok ajánlatkérő szervei számára is, amelyek eredetileg nem voltak részesei e megállapodásnak, még akkor is, ha a megállapodás eredetileg nem rendelkezett ilyen lehetőségről, feltéve, hogy a keretmegállapodást megkötő vállalkozás előzetes hozzájárulását megszerezték.	E célból meg kell könnyíteni az olyan közös beszerzéseken alapuló szerződések odaítélését, amelyekben legalább ***kettő***, a SAFE eszköz keretében nyújtott pénzügyi támogatásban részesített tagállam részt vesz. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a SAFE eszköz keretében nyújtott támogatás felhasználásával közös beszerzéseket végrehajtó tagállamok válság miatt kerültek sürgős helyzetbe, ami indokolja a 2009/81/EK irányelvben előírt, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását. Ezen túlmenően a SAFE eszköz által támogatott közös beszerzésekben részt vevő tagállamok biztonsági érdekeinek védelme érdekében biztosítani kell annak lehetőségét is, hogy egy meglévő keretmegállapodást vagy -szerződést megnyissanak azon tagállamok ajánlatkérő szervei számára is, amelyek eredetileg nem voltak részesei e megállapodásnak, még akkor is, ha a megállapodás eredetileg nem rendelkezett ilyen lehetőségről, feltéve, hogy a keretmegállapodást megkötő vállalkozás előzetes hozzájárulását megszerezték.

Indokolás

Lásd az előző indokolást.

5. módosítás

2. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„közös beszerzés”: védelmi termékek vagy egyéb védelmi célú termékek beszerzési eljárása és az ebből eredő szerződések, amelyeket legalább egy, ezen eszköz keretében pénzügyi támogatásban részesülő tagállam, valamint egy további tagállam ***vagy az Európai Szabadkereskedelmi Társulás egy olyan tagállama, amely tagja az Európai Gazdasági Térségnek (a továbbiakban: EGT-tag EFTA-államok), vagy maga Ukrajna*** hajt végre. Emellett a közös beszerzésbe bevonhatók a csatlakozó, a tagjelölt és potenciális tagjelölt, valamint más olyan harmadik országok, amelyekkel az Unió biztonsági és védelmi partnerséget kötött (nem kötelező erejű jogi eszköz).	„közös beszerzés”: védelmi termékek vagy egyéb védelmi célú termékek beszerzési eljárása és az ebből eredő szerződések, amelyeket legalább egy, ezen eszköz keretében pénzügyi támogatásban részesülő tagállam, valamint egy további tagállam hajt végre. Emellett a közös beszerzésbe bevonhatók ***az Európai Szabadkereskedelmi Társulás olyan tagállamai, amelyek tagjai az Európai Gazdasági Térségnek (a továbbiakban: EGT-tag EFTA-államok), Ukrajna,*** a csatlakozó, a tagjelölt és potenciális tagjelölt, valamint más olyan harmadik országok, amelyekkel az Unió biztonsági és védelmi partnerséget kötött (nem kötelező erejű jogi eszköz).

Indokolás

A közös beszerzés akkor képvisel uniós hozzáadott értéket, és azzal összefüggésben az uniós hitelek akkor vehetők igénybe, ha a beszerzésben legalább két uniós tagállam részt vesz.

6. módosítás

4. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdéstől eltérve a valamely tagállam által már lebonyolított beszerzések is támogathatók a SAFE eszköz keretében a rendelet hatálybalépését követő 12 hónapon belül. Amennyiben egy tagállam ilyen beszerzést vesz fel a 7. cikk (2) bekezdésében említett tervbe, aktívan megtesz minden ahhoz szükséges lépést, hogy az érintett szerződés előnyeit kiterjessze legalább egy további tagállamra vagy egy EGT-tag EFTA-államra vagy magára Ukrajnára, valamint bármely olyan érdekelt csatlakozó, tagjelölt, potenciális tagjelölt vagy egyéb harmadik országra, amellyel az Unió biztonsági és védelmi partnerséget kötött. A 16. cikk (2)–(12) bekezdésében megállapított támogathatósági feltételek értelemszerűen alkalmazandók.	

Indokolás

Lásd az előző indokolást.

7. módosítás

8. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A (2) bekezdésben említett végrehajtási határozat elfogadásakor a Bizottság – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvét alkalmazva – mérlegeli a kérelmező tagállam meglévő és várható finanszírozási igényeit, valamint az e rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett pénzügyi támogatás iránti kérelmeket.	

8. módosítás

16. cikk (7) és (8) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A közös beszerzésben részt vevő vállalkozók és alvállalkozók közös beszerzés céljára használt infrastruktúrájának, létesítményeinek, eszközeinek és erőforrásainak valamely tagállam, ***EGT-tag EFTA-állam*** vagy Ukrajna területén kell lenniük. Amennyiben a közös beszerzésben részt vevő vállalkozók vagy alvállalkozók számára nem állnak rendelkezésre valamely tagállam, ***EGT-tag EFTA-állam*** vagy Ukrajna területén kész alternatívák vagy releváns infrastruktúrák, létesítmények, eszközök és erőforrások, használhatják az említett területeken kívül található vagy tárolt infrastruktúrájukat, létesítményeiket, eszközeiket és erőforrásaikat, feltéve, hogy az ilyen használat nem ellentétes az Unió és tagállamai biztonsági és védelmi érdekeivel.	A közös beszerzésben részt vevő vállalkozók és alvállalkozók közös beszerzés céljára használt infrastruktúrájának, létesítményeinek, eszközeinek és erőforrásainak valamely tagállam, vagy Ukrajna területén kell lenniük. Amennyiben a közös beszerzésben részt vevő vállalkozók vagy alvállalkozók számára nem állnak rendelkezésre valamely tagállam, vagy Ukrajna területén kész alternatívák vagy releváns infrastruktúrák, létesítmények, eszközök és erőforrások, használhatják az említett területeken kívül található vagy tárolt infrastruktúrájukat, létesítményeiket, eszközeiket és erőforrásaikat, feltéve, hogy az ilyen használat nem ellentétes az Unió és tagállamai biztonsági és védelmi érdekeivel.
Az Unióból, ***az EGT-tag EFTA-államokból*** vagy Ukrajnából származó összetevők költsége nem lehet alacsonyabb a végtermék becsült értékének ***65*** %-ánál. Egyetlen összetevő sem szerezhető be más olyan harmadik országból, amely sérti az Unió vagy tagállamai biztonsági és védelmi érdekeit.	Az Unióból, vagy Ukrajnából származó összetevők költsége nem lehet alacsonyabb a végtermék becsült értékének ***70*** %-ánál. Egyetlen összetevő sem szerezhető be más olyan harmadik országból, amely sérti az Unió vagy tagállamai biztonsági és védelmi érdekeit.

Indokolás

A SAFE eszköznek mindenekelőtt az uniós védelmi ellátási lánc megerősítéséhez kell hozzájárulnia és Ukrajnát kell segítenie, nem pedig a nem uniós védelmi ipart kell finanszíroznia.

9.módosítás

Új 18. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Kizárási kritériumok ***Ki kell zárni a pályázati eljárásból azokat az államokat, amelyek nem tartják tiszteletben az EU jogállamiságát – azaz azokat a tagállamokat, amelyekkel szemben az EUSZ 7. cikke szerinti eljárás indult –, valamint azokat a nem uniós államokat, köztük tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, amelyek:*** ***— nem tartják tiszteletben az EU alapvető értékeit, azaz a jogállamiságot, az alapvető jogokat és a demokráciát, beleértve a helyi demokráciát is;*** ***— kis mértékben igazodnak az EU közös kül- és biztonságpolitikájához;*** ***— nem tartanak fenn jószomszédi kapcsolatokat az uniós tagállamokkal;*** ***— szisztematikusan nem tartják be az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéleteit.*** ***A tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek számára az Európai Bizottság bővítésről és jogállamiságról szóló éves jelentései jól jelzik e kérdések jelenlegi állását.***

Indokolás

Az uniós költségvetés nem támogathatja a védelmi iparágakat azokban az országokban, amelyek nem tartják tiszteletben az uniós jogállamiságot, valamint az emberi jogokat és a szabadságokat, mert ezek az országok a jövőben potenciálisan fenyegetést jelenthetnek az EU biztonságára nézve.

COM(2025) 188 final

(Javaslat az uniós költségvetésben a védelemmel kapcsolatos beruházások ösztönzéséről szóló rendeletre)

10. módosítás

13 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A lőszergyártás támogatásáról szóló (EU) 2023/1525 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (ASAP) azzal a céllal fogadták el, hogy pénzügyi támogatással sürgősen megerősítse az EDTIB reagálóképességét és arra irányuló képességét, hogy biztosítsa föld-föld és tüzérségi lőszerek, valamint rakéták időben történő rendelkezésre bocsátását és a velük való ellátást. A tagállamok számára megosztott irányítás keretében az ASAP eszközhöz allokált források önkéntes átcsoportosítása, valamint a tagállamok vagy más érintett érdekelt felek további önkéntes hozzájárulásai várhatóan elősegítik, hogy az Unió gyártási kapacitásainak bővítéséhez nyújtott támogatás 2025. június 30.	

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
után is folytatódjon. Az (EU) 2023/1525 rendeletet ezért e lehetőség bevezetése érdekében módosítani kell. Mivel az említett rendelet hasznosnak bizonyult a lőpor/hajtóanyagok, a robbanóanyagok, a töltényhüvelyek és a rakéták új gyártási kapacitásainak, valamint a tesztelési kapacitás fejlesztésének EU-szerte történő bővítése szempontjából, a rendelet alkalmazását helyénvaló 2026. december 31-ig meghosszabbítani.	

Indokolás

A kohéziós politikai alapok lőszergyártásra való felhasználása továbbra is vitatott, és nincs összhangban az RB RESOL-VII/006 dokumentumban elfogadott álláspontjával.

11. módosítás

Új 15 preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A védelmi ipar támogatása a kohéziós politika keretében lehetséges, feltéve, hogy az összhangban van a kohéziós politika társadalmi-gazdasági és területi fejlesztésre vonatkozó fő küldetésével, és megfelel az EUMSZ-ben meghatározott általános céljának, amely a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére irányul;

II. **SZAKPOLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

1. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az interoperabilitás és a méretgazdaságosság előmozdítása érdekében 2030-ig biztosítsa az uniós védelmi készültséget a megerősített európai védelmi ellátási láncok, a fokozott tagállami beruházások és a közös beszerzés révén, ugyanakkor sürgeti a tagállamokkal való együttműködést az EU-n belüli szabályozási akadályok – például az engedélyek és a tanúsítás – megszüntetése, az integráltabb védelmi piac létrehozása, valamint az ipari bajnokok mellett elsősorban a kkv-k – különösen a kisméretű, de nagyon jól teljesítő kkv-k – és az intelligens réspiaci vállalkozások támogatása érdekében;

2. ezzel összefüggésben üdvözli a védelmi készültségre vonatkozó omnibusz csomag közzétételét, amelynek célja a szabályozási akadályok felszámolása, és sürgeti annak mielőbbi elfogadását az uniós védelmi egységes piac létrehozásának előmozdítása érdekében. Az európai védelmi ipar fellendítésének felgyorsításához jelentős mértékben egyszerűsíteni kell a folyamatokat, és valamennyi ágazatban fel kell számolni a szabályozási és adminisztratív terheket, figyelembe véve a kis- és középvállalkozások sajátosságait is;

3. emlékeztet az RB védelmi munkacsoportjának létrehozására, és arra ösztönzi a többi intézményt, hogy működjenek együtt a munkacsoporttal, ugyanakkor általánosabban hangsúlyozza az együttműködés és a szövetségépítés fontosságát, beleértve különösen a védelmi szempontból kapcsolatban álló régiók európai hálózatát;

4. támogatja a kiegészítő forrásokon alapuló erős uniós védelmi költségvetést, az integrált uniós védelmi piac és a nemzeti megrendelések jobb összehangolása mellett; megjegyzi, hogy a kohéziós politika támogathatja a védelmi ipart, ha az alapvető küldetésével összhangban hozzájárul a regionális munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez, és a kohéziós politika és a védelmi célkitűzések közötti szinergiák további erősítését szorgalmazza;

5. hangsúlyozza azonban, hogy ki kell zárni a kohéziós politikai források – akár önkéntes alapon is – a lőszergyártási kapacitás növelésére irányuló átcsoportosításának lehetőségét az ASAP keretében, mivel ez súlyos egyensúlyhiányhoz vezethet a kohéziós politika számára rendelkezésre álló forrásokban, és megfoszthatja az irányító hatóságokat és a kedvezményezetteket a kötelezettségvállalásaik teljesítéséhez és hosszú távú céljaik eléréséhez szükséges forrásoktól;

6. hozzáteszi, hogy az erős uniós védelmi piac kiépítése során feltétlenül meg kell őrizni a regionális kohéziót és a nemzeti védelmi bajnokoknak és regionális klasztereknek otthont adó területek helyi stabilitását;

7. kéri, hogy az EU védelmi erőfeszítéseit úgy alakítsák ki, hogy azok kiegészítsék és megerősítsék a NATO struktúráit és kapacitásait, ezáltal növelve az általános koherenciát és az interoperabilitást a változó biztonsági fenyegetésekkel szemben, elkerülve ugyanakkor a NATO funkcióinak és struktúráinak megkettőzését;

8. kitart amellett, hogy meg kell erősíteni jelenlegi védelmi ipari eszközeinket, különösen a meglévő regionális védelmi klasztereinket, és újjá kell éleszteni a határainkon található regionális védelmi klasztereket, összhangban a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó uniós védelmi készültségről szóló közös fehér könyvben felsorolt prioritásokkal és képességbeli hiányosságokkal;

9. kiemeli a régiók fontos szerepét a regionális védelmi és védelmi vonatkozású klaszterek létrehozásában, és ezáltal a helyi és regionális önkormányzatok és az érintett érdekelt felek összekapcsolásában a nemzeti és európai hatóságokkal, különösen a prioritások, a jövőbeli szükségletek és kihívások tekintetében;

10. hangsúlyozza, hogy ki kell bővíteni az EU védelmi ipari ökoszisztémáját, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra és az induló vállalkozásokra, valamint támogatni kell szakosodásukat az európai védelmi ellátási láncok versenyképességének biztosítása érdekében. E tekintetben emlékeztet arra, hogy a régiók és városok fontos szerepet játszhatnak a vállalatok támogatásában technológiáik fejlesztésében, a nemzetközivé válásban és a piacra jutásban, valamint az európai régiók közötti együttműködés előmozdításában, valamint a tudás és a készségek közötti szinergiák megteremtésében.

11. úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a külső határ menti régiókra, és támogatja az uniós határokat védő kezdeményezések – például a keleti határpajzs – kiterjesztését; kéri továbbá, hogy az agresszió kockázatának kitett határ menti régiók helyi és regionális önkormányzatai kapjanak – elsősorban specifikus pénzügyi eszközökből álló – egyedi támogatást felkészültségük növeléséhez és társadalmi-gazdasági infrastruktúráik és politikáik kiigazításához;

12. elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szerepet töltenek be a polgári felkészültség megerősítésében és az EU hibrid fenyegetésekkel szembeni rezilienciájának növelésében. A külföldi információmanipuláció és beavatkozás, a kibertámadások és a gazdasági nyomásgyakorlás olyan kihívások, amelyekkel az önkormányzatoknak – különösen az EU keleti határa mentén – jelenleg szembesülniük kell. Polgárközelségük miatt a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak többek között a dezinformáció elleni küzdelemben és a polgári védelemmel kapcsolatos ismeretek lakossági terjesztésében; és ezért hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a regionális szintet is bevonják a nemzeti polgári védelmi tervek kidolgozásába;

13. hangsúlyozza a kettős felhasználású technológiák támogatásának fontosságát a védelmi beruházásokon belül: megerősítik a védelmi ipart, továbbgyűrűző előnyöket teremtenek a polgári ágazatok számára, előmozdítják az együttműködést a közszféra, a technológiai vállalkozások és a kutatóközpontok között, és lehetővé teszik az innovációt a hagyományos védelmi iparágakkal nem rendelkező régiókban. Ugyanakkor hangsúlyozza annak fontosságát, hogy – a társadalmi-gazdasági és területi fejlődés előmozdítása érdekében – a régiók megosszák egymással a kohéziós politika különböző eszközeinek a kettős technológiák területén történő kombinált alkalmazása során bevált gyakorlatokat;

Az európai biztonsági cselekvési eszközről (SAFE)

14. úgy véli, hogy az uniós költségvetés által az uniós védelmi ipar megerősítésére lehetővé tett 150 milliárd EUR-s hitelnek elsősorban az uniós tagállamok és Ukrajna javát kell szolgálnia, és hogy ennek az uniós pénzügyi eszköznek legalább két tagállamot kell magában foglalnia;

15. kéri továbbá, hogy a SAFE szellemének és az uniós védelmi készültségi csomag azon végső célkitűzésének tiszteletben tartása érdekében, hogy akár 800 milliárd EUR-t mozgósítsanak az uniós védelemre, a SAFE-kritériumokban jelenjen meg hangsúlyosabban az európai preferencia, éspedig azon követelményként, hogy a végtermékben legalább 70 % legyen az EU-ból származó összetevők költséghányada, és a tervhatóság az EU-ban legyen;

16. kéri továbbá, hogy a vállalkozók és alvállalkozók által biztosított infrastruktúrák, létesítmények és erőforrások az EU-ban vagy Ukrajnában legyenek, és csak alternatíva hiányában, az Európai Bizottság értékelését követően fontoljanak meg más területeket;

17. hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozást a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartásától kell függővé tenni, mind a tagállamok, mind a harmadik országbeli kedvezményezettek esetében;

18. kéri annak tisztázását, hogy az Európai Bizottság miként fogja kezelni a túljelentkezést oly módon, hogy előnyben részesítse az uniós védelmi készültséget erősítő projekteket. Ennek során figyelembe kell venni az EU-ból származó összetevőket, a vállalkozók elhelyezkedését, a kkv-k bevonását és a regionális védelmi klaszterek támogatását, biztosítva, hogy a helyi gazdaságok ne destabilizálódjanak, valamint a meglévő ipari eszközök megőrzését;

A megnövekedett védelmi kiadásoknak a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében történő kezeléséről

19. megjegyzi, hogy számos tagállam költségvetési megszorításokkal szembesül, és nem tud több adósságot vállalni a fenntarthatóság veszélyeztetése nélkül, ami szükségessé teszi a mentesítési rendelkezés differenciált alkalmazását, és megkérdőjelezi annak hatékonyságát, mivel azt eddig csak 16 ország aktiválta;

20. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az alkalmazott négyéves pálya túl rövid ahhoz, hogy segítse a tagállamokat a védelmi kiadások költségvetésükön belüli strukturális integrálásában, és abban, hogy elkerüljék az úgynevezett költségvetési szakadékot;

21. két időszakra kiterjedő, 2032-ig tartó ütemezést kér, amely segíti a tagállamokat a védelemnek a rendes költségvetésükbe való integrálásában, és biztosítja a szükséges kiszámíthatóságot az uniós védelmi ipar számára. A négyéves többletet a tagállamoknak arra kell felhasználniuk, hogy a védelmi kiadásokat fokozatosan integrálják nemzeti költségvetésükbe;

22. megjegyzi, hogy mind a SAFE, mind a mentesítési rendelkezés aktiválása arra támaszkodik, hogy biztonságunk finanszírozása érdekében ösztönzi az államadósság növelését, ami súlyosbíthatja a regionális egyenlőtlenségeket és még jobban szétforgácsolná az európai védelmi piacot; ebben az összefüggésben az EU-nak ki kell dolgoznia egy európai pénzügyi eszközt, amely egy közös európai adósság révén ösztönzi a rövid távú beruházásokat és kapacitásokat a biztonsági és védelmi szektorban;

23. úgy véli, hogy az EU-nak hosszú távon – 2050-ig – át kell gondolnia védelmét és biztonságát, valamint hogy biztonságunk adósságból történő strukturális finanszírozása nem fenntartható; ezért egy új, valódi saját forrásokból álló rendszer létrehozását javasolja annak biztosítása érdekében, hogy az EU hatékonyan tudjon reagálni a jövőbeli biztonsági kihívásokra;

Brüsszel, 2025. október 15.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke
TÜTTŐ Kata